

телни срѣдища еднакво за българи, гърци и ромъни¹⁾. Даже българи, като Д-ръ Селимински, непримиримъ врагъ на гърцизма, славянофилъ въ дълбочинитѣ на душата си, прибѣгва къмъ гръцката наука. Съ Русия почнахме да се сближаваме едва следъ 1829 г.

До началото на XIX-я вѣкъ, ние не познаваме нито единъ сливенецъ да е слѣдвалъ въ гръцко училище. До 1805 г., въ Сливенъ е нѣмало, тъй да кажемъ, официално гръцко училище. До тая година тукъ все още е блѣщувала старобългарската писменность, прѣподавана въ килии или частни домове отъ свещенници или Св. Горски възпитаници.

Първото елинско училище въ Сливенъ е дѣло на нѣкой си *Хаджи Дамянти Мангалоолу*, родомъ отъ Сливенъ. Кждѣ се е училъ той — въ Патмосъ или Цариградъ или другадѣ — не е извѣстно. Споредъ Селимински, който познавалъ лично своя съгражданинъ, Хаджи Дамянти билъ „фанатизиранъ“ и освѣнъ старото черковно пѣние и говоримия шаренъ гръцки езикъ, „нищо друго не знаелъ“. Очевидно е, че като пръвъ гръцки учителъ въ Сливенъ, който си добилъ образованието вънъ отъ него, той се е радвалъ на високо уважение и минавалъ за „най-образованъ“. Нѣщо повече. Сливенци, въ жаждата си за учение, като чада на новогръцкото движение, освѣнъ че заблудили себе си, но и почнали да заблуждаватъ сънародницитѣ си по другитѣ краища. Така, едноврѣменно съ Хаджи Дамянти, сливенецътъ *Хаджи Неофитъ* отваря подобно гръцко училище въ Ямболъ, за да не повтаряме казаното за съгражданина му *Бояджиолу Иванчо*, който отворилъ такова училище въ Ст.- Загора, а другъ единъ, *Даскалъ Андончо*, — въ Котелъ. „Такива мждреци, пише Селимински, имало не само въ Сливенъ, Ямболъ, но и въ Котелъ и въ други мѣста. Въ онова врѣме всички тия се ползуваха съ права, подъ редъ слѣдъ владиката, бѣха ментори на гражданитѣ и дипломати на народа“. До дѣ отиватъ усилията на тия „мждреци“ въ Сливенъ, подържани отъ висшитѣ духовни власти, се види отъ това, че до 1825 г., вънъ отъ училището на Д-ръ Селимински и многобройнитѣ училища въ разни частни домове изъ града, въ Сливенъ е имало четири основни гръцки училища и едно класно, сжщо гръцко, които, като подържани отъ самата община (черковна), сж били официални.

Въ какво се е състояла заслугата на горнитѣ сливенци, пионери на гърцизма въ Сливенъ, можемъ лесно си пред-

¹⁾ Началото сж дали двама гръцки калугери, Макарий отъ Патмосъ и Герасимъ отъ Итака, които добили образованието си на западъ и основали гръцко у-ще въ Патмосъ по европейски образецъ. Примѣрътъ имъ се послѣдвалъ въ Смирна, Хиосъ, Янина, Солунъ и горѣспоменатитѣ градове.